

**ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 6
FEBRUARI 2004 HOUDENDE AD-HOCWAARBORGEN VOOR
ONDERNEMINGEN EN WAARBORGEN VOOR FINANCIERINGSFONDSEN EN
KREDIETPORTEFEUILLES**

Samenvatting

Het ontwerp van decreet beoogt het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles aan te passen op verschillende vlakken. Zo worden een aantal waarborgregimes opgeheven die niet meer worden toegepast en een aantal punctuele ingrepen gedaan in de specifieke regeling over kredietportefeuilles. Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om een aantal definities te actualiseren en tevens een aantal andere beperkende of onduidelijke, decretale voorschriften aan te passen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het decreet van 6 februari 2004 voor kleine en middelgrote ondernemingen vormde initieel het decretale kader voor de generieke waarborgregeling. Dit decreet werd verder uitgewerkt in besluiten van de Vlaamse Regering.

Gaandeweg is dit decreet van scope veranderd. Zo werd het decreet van 6 februari 2004 ingrijpend gewijzigd via het decreet van 20 februari 2009 en ook hernoemd tot het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen. In dat kader werd een hoofdstuk III/1 toegevoegd, dat ad-hocwaarborgen voor ondernemingen tot voorwerp heeft. Voor het beheer van deze ad-hocwaarborgen werd Gigarant opgericht.

Bij decreet van 12 juli 2013 werd vervolgens een hoofdstuk III/2 ingevoegd dat specifiek de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles regelt, die ook onder de bevoegdheid van Gigarant zouden vallen.

Via het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen werd de generieke waarborgregeling voor ondernemingen in een eigen decreet ondergebracht.

Het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen bevatte na deze laatste decretale ingreep enkel nog de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Dit decreet werd om die reden via een wijziging van het opschrift omgedoopt tot het decreet van 6 februari 2004

houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Dit laatste decreet bevat thans de basisbeginselen van de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles, zoals de voorwaarden voor de toekenning, waarvan de uitvoering wordt overgelaten aan de Vlaamse Regering en waarvan de detailmaatregelen door Gigarant worden geregeld, eventueel in de waarborgovereenkomst. Dit is verantwoord omwille van de specificiteit en de techniciteit van de materie en de noodzaak tot flexibiliteit, waarbij per waarborgdossier juiste en evenwichtige voorwaarden moeten worden vastgelegd.

Het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles is de huidige uitvoeringsreglementering voor deze waarborgen.

Sinds de oprichting heeft Gigarant 2,5 miljard euro aan waarborgen verstrekt in 169 dossiers. De Gigarantwaarborg creëert een belangrijk hefboomeffect, namelijk tegenover elke euro aan waarborg, staat circa 1,8 euro aan bankfinanciering. Gigarant speelt tevens een belangrijke rol als facilitator van bankfinanciering tijdens en in de nasleep van een economische crisis, waaronder de financiële crisis (Volvo Cars, ...) en de Covidcrisis (Kinopolis,...), bij financiële herstructureringsverhalen (Greenyard, ...) en bij groei- en projectfinanciering (Ineos, Kebony,...) en dit steeds in het belang van het economisch weefsel, bijkomende of behoud van tewerkstelling, van Vlaanderen.

Tot op heden (cijfers per 30/9/2023) is Gigarant zelf bedruipend in die zin dat sinds de start van de regeling de totale premie-inkomsten (68,7 miljoen euro) de cumul van de werkingskosten (24,7 miljoen euro) en de uitbetaalde afroepen (31,6 miljoen euro) dekken.

De waarborgregeling heeft in het verleden zijn belang bewezen. Het is van groot belang dat Gigarant diens hefboomrol in de toekomst verder kan opnemen binnen een eenduidig en tegelijk afdoende flexibel kader. Daarbij is ook meer algemeen nood aan vertrouwen van de aanvrager en alle betrokken actoren zoals de financiers. Zo moeten alle betrokkenen in het bijzonder kunnen vertrouwen op het bewaken van hun rechtmatige belangen bij de behandeling van door hen gedeelde gevoelige commerciële en industriële informatie. Het hoeft immers geen betoog, en werd recent door de Beroepsinstantie bevestigd, dat Gigarant in het kader van het onderzoek van de waarborgdossiers uitermate confidentiële documenten ontvangt (zoals bedrijfsstrategieën, contractuele structuren en afspraken, due diligence rapporten, gegevens over de onderliggende financiering, ...). Overigens moet ook ter vrijwaring van de werking van Gigarant en de toekomstige waarborgverlening zelf de nodige aandacht gaan naar het vertrouwelijk karakter van de strategische en commerciële afwegingen alsook de eigenheden van waarborgverleningen die resulteren uit alle voorgaanden.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

De voorgenomen herziening van het decretale kader heeft niet tot doel, noch tot gevolg, de essentie van de ad-hocwaarborgen, zoals ze al jaren bestaat, te wijzigen. Onder meer het concept, de doelstellingen en de doelgroepen blijven onveranderd. Anders gesteld, voor de waarborghouders en ondernemingen blijft het wezen van de waarborgregimes die niet worden opgeheven, waarmee ze inmiddels vertrouwd zijn, behouden.

In de eerste plaats is gebleken dat het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles een aantal waarborgregimes bevat die niet meer worden toegepast. In het bijzonder kan hierbij verwezen worden naar de COVID-19 waarborg en de verhoogde crisiswaarborg.

In de praktijk wordt tevens vastgesteld dat de waarborgregeling van de kredietportefeuilles uit het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles weinig succes kent.

Er werd in de praktijk ook vastgesteld dat de tekst van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles een aantal zaken bevat die contradictorisch zijn. Dit decreet beoogt op deze vlakken om een aantal punctuele aanpassingen te doen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

Dit ontwerp van decreet wenst het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles te actualiseren en een aantal zaken te verduidelijken en verfijnen.

Zo zullen de waarborgregimes die niet mee worden gehanteerd, worden opgeheven met dit ontwerp van decreet. Het gaat in het bijzonder om de waarborgen, waarvan de specifieke voorwaarden in artikel 22/3, artikel 22/4/1 en artikel 22/4/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles waren neergelegd.

Dit betekent dat er in de toekomst in de feiten nog maar één ad-hocwaarborgregime bestaat, namelijk de crisiswaarborg die na aanpassing in de toekomst de ad-hoc waarborg genoemd wordt, die cumulatief moet voldoen aan de algemene basisvoorwaarden, vermeld in artikel 22/2, en de bijzondere voorwaarden voor de ad-hoc waarborg, vermeld in 22/4.

C. Totstandkomingsprocedure

1. Advies van de SERV

2. Advies van de Raad van State

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het huidig ontwerp van decreet kadert binnen de gewestelijke bevoegdheid inzake de economie, neergelegd in artikel 6, §1, VI, van de Bijzondere Wet op de Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980 (BHWI).

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk I. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk II. Wijzigingen van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles

Artikel 2

Deze bepaling wijzigt een aantal begrippen en heft een aantal begrippen op uit artikel 2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Zo worden de verwijzingen naar de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen aangepast in de definities van de begrippen 'factoringmaatschappij' en 'kredietinstelling'. De wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen is immers inmiddels opgeheven en vervangen door de wet van 25 april 2014 op het statuut van en het toezicht op kredietinstellingen. Verder worden de verwijzingen naar het oude Wetboek van Vennootschappen vervangen door verwijzingen naar het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, gelet op de opheffing van het Wetboek van Vennootschappen. Ten slotte wordt in de definitie van kredietinstelling weerspiegeld dat ook de verbonden vennootschappen, in de zin van artikel 1:20 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, van een in de EU gevestigde kredietinstelling, die in overeenstemming met de Boek III van de wet van 25 april 2014 haar activiteiten in België mag uitoefenen, voor de doeleinden van het decreet van 6 februari 2004 onder dit begrip 'kredietinstelling' worden gevat. Op deze manier wordt de uitbreiding naar de ermee verbonden ondernemingen, net zoals reeds het geval was voor Belgische kredietinstellingen, op gelijke wijze toegepast voor EU-kredietinstellingen.

Verder worden de definities van de verhoogde crisiswaarborg, de COVID-19-waarborg en de COVID-19-premie opgeheven, gezien deze waarborgregimes met dit decreet opgeheven worden. De definitie van "crisiswaarborg" wordt ter verduidelijking gewijzigd in "ad-hoc waarborg" gezien dit het algemene waarborgregime betreft.

Artikel 3

Dit artikel voorziet in de actualisatie van artikel 22/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Zo wordt in paragraaf 1 van artikel 22/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuille de verwijzing naar de voorwaarden uit de artikelen 22/4/1 en 22/4/2 aangaande de COVID-19-waarborg geschrapt, gelet op de opheffing van de COVID-19-waarborg.

Daarnaast wordt ook de opheffing van het Wetboek van Vennootschappen in rekening genomen door de verplichting tot tussenkomst van het Vlaamse Gewest in het verhogen van kapitaal van Gigarant aan te passen aan de regels van het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Vereniging.

Er wordt voor zoveel als nodig verduidelijkt dat het bestaan van een verplichting tot tussenkomst van het Vlaamse Gewest in het verhogen van kapitaal van Gigarant moet worden bekeken per individuele waarborg en dat het niet-naleven van de decretale voorwaarden voor één verstrekte waarborg geen enkele weerslag heeft op de gehoudenheid van de Vlaamse overheid ten aanzien van de andere verstrekte waarborgen.

Er wordt tot slot verduidelijkt dat de Vlaamse Regering dit decretale plafondbedrag van 3 miljard euro evenwel kan verlagen tot 1,5 miljard euro.

Artikel 4

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 5

Met deze bepaling worden aan artikel 22/2 een aantal wijzigingen aangebracht.

Ten eerste wordt het bestaande artikel 22/2 onder een aparte afdeling geplaatst, namelijk afdeling 2, waarvan het opschrift "Afdeling 2. - Basisvoorwaarden" luidt. Zodoende wordt in de structuur van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuille vertaald dat de decretale voorwaarden voor de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen bestaan uit enerzijds de basisvoorwaarden, vermeld in artikel 22/2, die dus gelden voor alle waarborgregimes, en anderzijds uit bijzondere voorwaarden vermeld per specifiek waarborgregime.

Ook wordt de verwijzing naar de artikelen 22/3 en 22/4/2 over de verhoogde crisiswaarborg en de COVID-19-waarborg geschrapt, gelet op de opheffing van de deze regimes.

Verder wordt verduidelijkt dat het in bepaalde gevallen weinig zinvol is om een engagement te vragen van de kredietnemer tot het daadwerkelijk realiseren of behouden van een vooraf bepaalde werkgelegenheid op het Vlaamse grondgebied, bijvoorbeeld in gevallen waarin de kredietnemer zelf geen personeel heeft, maar

de activiteiten worden **uit**gevoerd voor de kredietnemer door een soort van werkmaatschappij, die verbonden is aan de kredietnemer. Voor dit soort gevallen wordt in punt 7° van artikel 22/2 duidelijkheidshalve opgenomen – in lijn met de reeds bestaande interpretatie – dat de engagementen op het vlak van werkgelegenheid op het Vlaamse grondgebied ook betrekking kunnen hebben op een andere entiteit die tot dezelfde groep als de kredietnemer behoort. Er wordt bewust voor gekozen om het begrip “groep waartoe de onderneming behoort” niet te definiëren. Dit zal ad hoc worden getoetst. Evident is een voldoende, intense band met de kredietnemer vereist.

De Waarborgvennootschap kan bovendien voor bepaalde waarborgen een engagement van de betrokken onderneming of de groep waartoe de onderneming behoort, tot daadwerkelijke realisatie of het behoud gedurende de looptijd van de garantie van vooraf bepaalde duurzaamheids-, milieu-, sociale en/of governancedoelstellingen vragen. De Waarborgvennootschap bepaalt de wijze waarop over de voormelde doelstellingen wordt gerapporteerd en de gevolgen die zijn verbonden aan het niet behalen ervan.

Artikel 6

Aangezien de verhoogde crisiswaarborg niet meer wordt toegepast, wordt dit waarborgregime opgeheven via artikel 6 van het ontwerp van decreet.

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 8

Via artikel 8 van dit ontwerp van decreet wordt de verwijzing naar artikel 22/3 in het artikel 22/4 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles opgeheven. Artikel 22/3 van datzelfde decreet wordt immers opgeheven door artikel 6 van dit ontwerp van decreet.

Artikel 9

Via artikel 9 van dit ontwerp van decreet wordt het regime van de COVID-19-waarborg opgeheven, aangezien dit waarborgregime niet meer werd gebruikt.

Artikel 10

De verwijzing in artikel 22/5, §1, van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles naar het opgeheven (oud) Wetboek van Vennootschappen wordt opgeheven. Het betreft dezelfde inhoudelijke aanpassing als onder artikel 3 van dit ontwerp van decreet.

Verder wordt artikel 22/5, §2, 1°, van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen

en kredietportefeuilles aangepast om de regels over het plafondbedrag voor de door Gigarant verstrekte waarborgen in lijn te brengen met het plafondbedrag zoals het reeds in artikel 22/1 was opgenomen. Het behoud van het plafondbedrag van 1,5 miljard euro in artikel 22/5, §2, 1°, van het decreet van 6 februari 2004 berustte immers louter op een vergetelheid. Dit is logisch vermits dit plafondbedrag geldt voor het geheel van de door Gigarant verstrekte waarborgen, zowel op basis van Hoofdstuk III/1 als Hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. De Vlaamse Regering kan dit decretale plafondbedrag van 3 miljard euro evenwel verlagen tot 1,5 miljard euro.

Artikel 11

In de toekomst zal niet langer met een formele waarborgaanvraag worden gewerkt. Om die reden wordt de verwijzing naar een waarborgaanvraag in punt 6 van artikel 22/6, paragraaf 3, opgeheven.

Artikel 12

Deze bepaling beoogt dezelfde wijziging door te voeren als in artikel 11.

Hoofdstuk III. Slotbepalingen

Artikel 13

Deze bepaling bevat een overgangsregeling voor de reeds toegekende waarborgen op grond van artikel 22/3, artikel 22/4/1 en artikel 22/4/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Het verschaft een rechtsbasis voor het beheer en de afwikkeling van de waarborgen waarvan het waarborgregime met dit decreet wordt opgeheven.

Verder wordt volledigheidshalve verduidelijkt dat Gigarant (de Waarborgvennootschap), voor wat betreft het Vlaamse Gewest, bevoegd blijft voor het beheer en de verdere afwikkeling van de dossiers (in welk kader bijvoorbeeld kan beslist worden om de waarborg tijdelijk te verlengen) inzake de voormelde waarborgen die voor datum van inwerkingtreding van dit decreet toegekend werden.

Artikel 14

Dit decreet noodzaakt nog een aantal aanpassingen van het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles, die uitvoering geven aan de wijzigingen die in dit decreet zijn vervat.

Dit decreet zal bijgevolg pas in werking kunnen treden indien de Vlaamse Regering van haar bevoegdheid tot uitvoering ervan gebruik heeft gemaakt.

De datum van inwerkingtreding van dit decreet wordt om die reden overgelaten aan de Vlaamse Regering.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en
Landbouw,

Jo BROUNS